DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, LAPKRITIS (NOVEMBER) 14 D 1918
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 266

Liejasi kraujas Berlyno gatvėse

Austrijoje plečiasi anarchija

Wilsonas pažada maisto Vokietijai

SUKILĖLIAI ŠAUDOMI BERLYNO GATVĖSE.

Daugelis žmonių užmušta.

Copenhagen, lapkr. 14.—Revoliucijonieriai be didesnių susirėmimų paėmė Berlyną savo rankosna praeitą sekmadienį.

Bet ant rytojaus įvyko gatvėse mušiai. Iš karališkų arklidžių lojaliai oficieriai pradėjo šaudyti į revoliucijonierius. Paskui revoliucijonierius užpuolė su kulkasvaidžiais gatvėje Unter den Linden.

Daugelis žmonių užmušta.

ĮVEIKTAS KAIZERIO BURYS KAREIVIŲ.

Amsterdam, lapkr. 14.—Baverloo karės stovykloj, Belgijoje, sukėlė maištus vokiečių kariuomenė ir išskleidė raudoną vėliavą. Paskui sukilusioji kariuomenė užpuolė kitą kareivių burį, pasilikusį ištikimą kaizeriui.

Sukilusieji kaizerinius įveikė ir privertė juos bėgti per rubežių Olandijon. Tenai jie buvo išginkluoti.

Revoliucijonierių karės laivai sutorpedavo ir nuskandino vokiečių jurininkų lavinimosi laivą Sclesien, anot pranešimo iš Berlyno.

Gauta žinių, kad Rusijos Lenkijos mieste Varšavoj įsteigta lenkų liaudies valdžia, kuriai vadovauja Austrijos Galicijos socijalistas Dašinski. Regentu ros taryba Varšavoj panaikinta.

VIS DAUGIAU LAIVŲ PRISIDEDA PRIE REVOLIUCIJONIERIŲ.

Basel, lapkr. 14.—Iš Berlyno apturima žinių, kad prie revoliucijos prisidėjo ir šių vokiečių karės laivų įgulos: Posen, Ostfriehland, Nassan ir Oldenburg.

SUKILO BRUSSELIO GARNIZONAS.

Anglų Karės Stovykla, lap. 14.—Vokiečių garnizonas Brusselyj, Belgijoj, sukilo prieš savo oficierius ir daugelį jų išžudė.

DAUG ŽINIŲ APIE VOKIEČIŲ SOSTO INPEDINIO LIKIMĄ.

Washington, lapkr. 14.—Dar negauta jokių oficijalių žinių apie Vokietijos sosto įpėdinio likimą. Kalbama, kad jis pasiekęs Olandijos pasienį.

AUSTRIJOJE PAKILO ANARCHIJA.

Kareiviai degina savo miestus

Trieste, lapkr. 14.—Austrijoj-Ungarijoj pakilo baisi anarchija, sugryžus kareiviams iš karės fronto.

Kareiviai pamiršta savo pašaukimą, prisideda prie govedos ir bendrai su šita plėšia ir degina miestus ir miestelius.

Atlikinėjami visokie baisiausieji ir bjauriausieji darbai.

KAROLIS APLEIDO VIENNĄ.

Basel, lapkr. 14.—Buvęs Austrijos imperatorius Karolis su savo šeimyna apleido Austrijos sostinę Vienną. Iškeliavo į Eckardsan.

(Seniau buvo pranešta, kad Karolis pabėgęs Šveicarijon. Dabar pastaroji žinia sumuša pirmutinę. Bet nežinia, kiek yra tiesos ir pastarojoj žinioj).

ERCGERCOGAS DABAR PILIETIS.

Berne, lapkr. 14.—Budapesto laikraščiai plačiau aprašo, kaip eregercogas Juozas su savo sunum atsižadėjo savo augštos kilmės ir prisiekė ištikimybę Ungarijai kaipo paprastas pilietis Juozas Habsburgas.

Liechtenstein mažoj kunigaikštijoj taippat pakilusi revoliucija. Tos šalies princas išvytas. Šalį laikinai valdo advokatas Ritte.

PERORGANIZUOJAMA SERBIJA.

Berne, lapkr. 14.—Čionai paskelbta, kad serbų valdžios galva, Nikolai Pasič, atkeliaus Genevon ir pirmininkaus čia slavių tautų kongrese, kuriam bus aptariama Serbijos perorganizavimas. Prie Serbijos norima prijungti ir jugo-slavius.

ŠVEICARIJOJE STREIKAS.

Berne, lapkr. 14.—Šveicarijoje pakilo darbininkų streikas ir visu smarkumu plečiasi.

NERAMYBĖS ŠVEDIJOJ IR OLANDIJOJ.

Londonas, lapkr. 14.— Revoliucija Vokietijoj į tas dvišali padarė didelę intaką. Vienur ir kitur pakeliami sumišimai. Socijalistai reikalauja atmainos valdžiose.

PREZIDENTAS PAŽADA MAISTO VOKIETIJAI.

Tuo tikslu Lansing pasiuntė notą.

Washington, lapkr. 14.—Dar vieną šauksmą iš Vokietijos gavo prezidentas Wilsonas. Šiuo kartu nuo naujos vokiečių revoliucijonierių valdžios. Prašo revoliucijonieriai maisto, nes Vokietijai prisieis badauti.

Prezidentas Wilsonas per sekretorių Lansingą pasiuntė Vokietijos valdžiai atsakymą, kad jis ir talkininkai dėsią pastangas, kad kaip galint Vokietiją apsaugoti nuo bado. Taigi kuoveikiaus vokiečiams pristatysią reikalingo maisto.

UŽDARYTAS ŠVEICARIJOS RUBEŽIUS.

Berne, lapkr. 14.— Mažai čia tikrų žinių gaunama iš Vokietijos. Tik žinoma, kad revoliucijai vadovauja socijalistai. Jie taigi tenai dabar turi ir viršų.

Taippat žinoma, kad vokiški bolševikai su menševikais nesutinka už valdžios pasidalinimą. Gali prasidėti žudynės.

Kol-kas socijalistas kanclieris Eber įstengia suvaldyti darbininkų ir kareivių minias.

AIRIAI REIKALAUJA LAISVĖS.

Londonas, lapkr. 14.—Airių partija paskelbė atsiliepimą į prezidentą Wilsoną, prašydami pagaliaus išrišti Airijos klausimą, pasiremiant principu, kad visos tautos, didelės ir mažos, po karės turi turėti apsisprendimo teisę.

Šitą airių reikalavimą Britanijos parlamentas tiesiog ig noruoja.

VOKIEČIAI APLEIDŽIA BRUSSELĮ.

Paryžius, lapkr. 14.—Brusselis yra Belgijos sostinė. Dabar tą miestą vokiečiai apleidžia. Kaip rytoj ten mano iškilmingai įvažiuoti belgų karalius su savo šeimyna.

NEGREIT BUS SUGRĄŽINTA KARIUOMENĖ.

Karės laivynas taippat pasiliks Europos vandenyse.

Washington, lapkr. 13.—Pasirašymas po laikina santaika su Vokietija, kas karę veda prie galo, visai nereiškia, kad milžiniška Suv. Valstijų karės mašina tuojaus bus sulaikyta, paliaus veikti. Amerika privalo lošti labai svarbią rolę priešininko išginklavime ir saugojime net ligi pabaigos. Net kariuomenės siuntimas į Pranczuziją nebus visai pertrauktas. Suprantama, bus jos mažiau siunčiama.

Kol bus pravesta galutina taika, didesnė dalis amerikoniškos kariuomenės turi pasilikti Pranczuzijoje. Galimas daiktas, kad kai-kuriose teritorijose amerikoniška kariuomenė bus reikalinga palaikyti ir po įvykusios taikos. Nes bus ten tokių kraštų, už kuriuos šalims prisieis ginčyties ir tą klausimą atidėti tolesniai. Tokiems kraštams bus reikalinga kariuomenė, kad palaikyti ten reikalingą lygsvarą.

Katra amerikoniška kariuomenė ilgiausiai tarnavo Pranczuzijoje, gal bus sugrąžinta namo, pamainyta naująja kariuomepe. Šiandie Pranczuzijoje amerikoniškos kariuomenės yra daugiau poros milijonų. Gi namie turima daugiau milijono.

Daugelis laivų, kurie buvo vartojami karės reikalams, turbut, tuojaus bus paliuosuoti ir pavartoti prekybos tikslams.

Bet tos atmainos įvyks ne staiga, tik palengva ir laipsniškai. Talkininkai, prasidėjus taikos konferencijai, karės laikus laipsniškai keis normaliais laikais bendrai su centralėm valstybėm, su Bulgarija ir Turkija. Pagelbės toms šalims susitvarkyti. Pristatys toms šalims reikalingo maisto ir visko.

— Rymas, lapkr. 14.—Italijos provincijose Florence ir Forli buvo didelis žemės drebėjimas. Padaryta nuostolių. Nukentėjo ir žmonės.

MARŠALAS FOCH PAAŠTRINO SANTAIKOS SĄLYGAS.

Talkininkai maitins priešininką.

Washington, lapkr. 14.—Gauta žinių, kad vyriausias talkininkų armijų vadas, maršalas Foch, sustatytas talkininkų santaikos sąlygas dar labjaus paaštrino. Sulig maršalo Focho priedinių sąlygų, Vokietija netenka visų savo nardančių laivių. Kiekviena nardančioji laivė turi pasiduoti talkininkams į keturiolika dienų.

Maršalas Foch atmainė net 18 sąlygų posmų, kuriuos talkininkai buvo sustatę. Foch buvo įgaliotas taip daryti ir jis atliko tuo žvilgsniu didelius darbus.

Valstybės departamentui prisiųsta tie visi atmainymai.

Pirmose sąlygose buvo reikalaujama, kad vokiečiai talkininkams pavestų 50,000 geležinkelių vagonų. Bet maršalas pareikalavo 150,000 vagonų.

Bet kulkasvaidžių skaitlius sumažinta nuo 30,000 į 25,000 Toliaus pažymėta, kad prisiejus talkininkai maitins Vokietiją.

Pirmesnėse sąlygose buvo reikalaujama, kad vokiečiai tarp kitko tuojaus apleistų ir Rusijos užimtas teritorijas. Bet maršalas Foch padėjo, kad talkininkai kiek vėliau nuspręs apie Rusijos teritorijų evakuavimą. Šituo žygiu norima vokiečius ilgiau ten palaikyti, kad neleisti užplysti bolševikams į apleistas vietas. Kuomet talkininkai bus pasirengę apleistas Rusijos teritorijas visuomet užimti, tuomet vokiečiams bus pranešta, kad jie gali iš ten kraustyties. Vokiečiams išsikraustčius, paskui juos ineis talkininkų kariuomenė.

Taip norima nuo socijalistų bolševikų anarchijos apsaugoti Pabaltijos kraštus, taigi ir Lietuvą.

— Basle, lapkr. 14. — Vokietijos karalystėse Wuerttembergijoj ir Hesse paskelbta respublikos.

Vaizdelis po smarkaus žemės drebėjimo Porto Rico saloje. Čia yra sugriauta amerikoniška banka "American Colonial Bank", Mayaguez mieste.

Bolševikizmas užlieja Europą

Reikalauja buvusį kaizerį patraukti teisman

STREIKAI, RIAUŠĖS IR ANARCHIJA.

Raudonasis pavojus visur rodo nagus.

Londonas, lapkr. 14. — Bolševikizmas, kurs sunaikino Rusiją ir paskleidė ten negirdėtą anarchiją, palengva užlieja visą Europą. Daugel šalyse jis jau rodo savo yltis ir nagus ir tik laukia tinkamos progos, kad pradėti savo pragaištingąjį darbą.

Švedijos socijalistai, padilginti Vokietijos socijalistų laikinais laimėjimais, paskelbė manifestą, kuriuomi reikalauja visoj šalyj įsteigti darbininkų ir kareivių sovietus. Girdi tai bus pirmasis žingsnis prie įvedimo šalin socijalizmo. Be to, reikalauja visuotino šalies armijos išginklavimo ir aštuonių darbo valandų dienoje.

Olandijoj irgi bolševikai labai nerimauja. Jie reikalauja nors dalimis išginkluoti armiją ir šalyje pravesti respubliką. Ten bolševikai skelbia manifestus, kuriuose aiškiai atspindi rusų bolševikų programa. Reikalauja panaikinti teismus ir visokią diplomatiją.

Šveicarijoje prasidėjo generalis streikas su tikslu sugriauti dabartinę valdymo formą ir įvesti bolševikizmą.

Associated Press korespondentas iš Stockholmo praneša, kad rusų bolševikų buriai maršuoja ant Suomijos. Jie grasina paimti pajurinį miestą Viborgą.

Europos spauda, ypač Švedijos, Ispanijos, Olandijos ir Norvegijos, praneša, kad tose šalyse raudonasis pavojus pakelia savo galvas.

Net pačioj Pranczuzijoj socijalistai pradeda nerimauti. Reikalauja, kad tuojaus šalyj butų panaikinti veikiantieji dabar militariniai įstatymai, ir kad butų pravesti generaliai rinkimai. Sako, yra reikalinga tuojaus šalį politikiniai perorganizuoti, išrišti ekonominius klausimus. Socijalistai reikalauja, kad jų partijos atstovai butų prileisti taikos konferencijon su sprendžiamuoju balsu.

Pačioj Vokietijoj bolševikizmas irgi pakelia galvą. Su socijalistais menševikais bolševikai nesutinka. Šiandie dar nėra susikirtimų. Bet neilgai reiks laukti. Kaip tik vokiečių bolševikai sueis artimesnėn pažintin su rusų bolševikais, tuomet tenai prasidės rusų revoliucijos istorija ir viskas turės baigties paprasta anarchija.

PALIUOSUOTI 36 — 45 METŲ VYRAI.

WASHINGTON, lapkr. 14. — Vyriausybė paskelbė, kad 36 — 45 metų registrantus pilnai paliuosuoja nuo drafto. Kas iš jų "questionnaire'ų" neišpildė, tuos tegu neišpildytus sugrąžina savo boardams. Tų metų vyrai daugiau nepriguli nuo "selective service" įstatymo.

Bet 18 metų registrantai bus ir toliaus klesifikuojami. Tas reikalinga militarinei statistikai.

PRANCUZAI REIKALAUJA BAUSMĖS KARĖS LORDUI.

Paryžius, lapkr. 14. — Kabiolika prancuzų žemesniojo parlamento buto atstovai gaminasi paduoti parlamentui užgirti rezoliuciją, kad visi buvusieji valdovai, katrie prisidėjo prie šitos karės pakėlimo butų pašaukti teisman ir teisiami.

Tuo tikslu prancuzų vyriausybė turėtų susinešti su kitų šalių vyriausybėmis, idant pabėgusieji valdovai turėtų but išduoti, nežiurint to, kokioj šalyj jie butų.

EX-KAIZERIS NEPABĖGĘS.

Londonas, lapkr. 14. — Amsterdame paskelbta pranešimas, turbut, paeinantis nuo paties buvusio vokiečių kaizerio, kad buvęs kaizeris nepabėgęs, bet šiaip sau išvažiavęs Olandijon, kad nedaryti jokių kliučių naujai vokiečių valdžiai.

REIKALAUJA AREŠTUOTI TIRPITZĄ.

Amsterdam, lapkr. 14. — Vokietjos socijalistai reikalauja savo kanclierio, kad valdžia tuojaus suareštuotų vokiečių admirolą Tirpitzą ir kitus admirolus ir generolus, tarnavusius kaizeriui ir palaikiusius šalyje militarizmą.

Abelnai anglų pažiura į Vokietijos stovį yra ta, kad reikia visas vokiečių armijas ir karės laivyną išginkluoti. Tas išeis naudon patiems gyventojams ir šaliai. Nes nebus ginklų, nebus progos bolševikams vesti išnaikinimo darbus.

LAPKRIČIO 14, 1918 m.

Chicago. — Šiandie gražus oras; rytoj apsiniaukę; maža atmaina temperaturoje.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year $5.00
Six months $2.00
Thursday's Edition $2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams $5.00
Pusei metų $3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

PRADALGIAI.

Plačiai tariamasi laikraščiuose, kur po šitos karės padėti buvusį vokiečių kaizerį, kurs pasprudo Olandijon. Bet kol-kas niekas neprisimena apie socijalistus bolševikus, kurie sunaikino Rusiją. Kur tuos raudonuosius padėti pasibaigus karei?

Britanija, Prancuzija ir kitos šalys jau seniau nusprendė apie bolševikų likimą. Juos išskyrė iš tarptautinių apsaugos įstatymų, kaipo pirmosios ryšies piktadarius galvažudžius. Už jų nugalabinimą niekam nėgrumoja jokia bausmė.

Bet kas ten norės sutepti savo rankas su tokiais sužvėrėjusiais sutvėrimais. Kiekvienas pasakys, tegu jie patys kur gauna galą. Juk jie išžudė dešimtis tukstančių nekaltų žmonių. Jie prailgino talkininkams karę, parsiduodami buvusiam vokiečių kaizeriui. Ir tolesniai dar jie grumoja ne tik savo priešininkams, bet visam pasauliui.

Tečiau jie atsiims užtarnautą bausmę. Kaizeris pabėgo Olandijon. Bet socijalistai bolševikai neturės vietos, kur butų galima jiems nors laikinai pasislėpti nuo teisybės rankos. Šita visur juos pasieks ir atras.

Gal jie gaus prieglaudą Berlyne, naujoj socijalistų respublikoj, kuri ant socijalistinių svajonių statoma. Gal. Bet tai bus trumpam laikui. Nes vokiečių socijalistų svajonės yra daugiau niekas, kaip tik paprastas muilo burbulas. Plyš jis ir rusų bolševikams prisieis atsakyti už savo piktadarybes.

Pipiras "Darbininke" mėgina pašiepti "Draugą", kun. Krušą ir kitus musų tautos vyrus. Bet tasai pašiepimas, vietoje prilipti prie "Draugo" ir kitų, kaip koks blynas leptelia ant paties pašiepėjo pipiro tuščios galvelės.

Kam "Darbininkas" deda tokius "ir šis ir tas" pliauškalus, ypač prieš "Draugą" nukreipiamus. "Draugas" visuomet tikrai draugiškai atsineša į "Darbininką". Bet šis jau kelintu kartu savo "didvyrių" lupomis provokuoja "Draugą". Su kokiuo tikslu tas daroma? "Darbininkas" nori kovos? Gal jis nori nesutikimų? Tegu atvirai pasisako.

Bus dar visko.

Karė ir likimas supurtė Europą ir atmaino jos išvaizdą. Vokietija, sakoma, bus pakeista respublika. Galimas daiktas. Vokietijai po tų sunkiųjų laikų verta buti respublika. Ir ji bus, jei ten neims viršaus bolševikizmas, jei sosto autokratija nebus pakeista bolševikų žvėriškumo autokratija.

Nereikia manyti, kad po karės Europoje užstos laimingi laikai, kad žmonija paragaus laisvės. Kaip Austrijoj, taip Vokietijoj ir Rusijoj reikia laukti daug ko naujo, didėių perversmių, žmonių skurdo ir ašarų, neskaitant kraujo praliejimo.

Tik ten gali but laimė, žmonės gali jaustis laimingi, kur yra gera, pastovi valdžia, kur gyvuoja išmintingas valdymas. Tuo tarpu Vokietijai ir Rusijai to visa truksta. Tenai socijalistai uzurpuoja valdžią. Jie savo tarpan nenori įsileisti kitų nuomonių žmonių.

Tuo tarpu yra žinoma, kad socijalistai didžiausi pasaulyj nenuoramos. Ne jiems vesti didžiai kombinuotą valdžią. Bet jie nori pasigrožėti savo partijos laimėjimais.

Socijalistai gali milijonams žmonių pasakyti, jog esate laisvi, galite dabar veikti, ką tik norite. Bet jie negali tvarkyti kombinuotos valdymo mašinos. Tuo tarpu savo tarpan neįsileidžia žinovų.

Valdžia yra labai svarbus daiktas. Ji nekuomet negali atsirasti per vieną naktį. Pluto arba Marksas galėjo tą valdžią pabrėžti ant poperos. Bet valdžių pavyzdžiai ant poperos nepasotins milijonų žmonių.

Valdžią sutverti ir palaikyti yra reikalingas visų žmonių bendras darbas, visų protų intempimas. Tuo tarpu socijalistai patys vieni mėgina apsidirbti. Rusų socijalistai analfabetai ir bukapročiai. Bet vokiečių socijalistai kiek šviesesni ir tai elgiasi kaip maži vaikai. Jie žino, kad jie valdžioje neatsilaikys. Bet savo veikia, kad patenkinti nesuvaldomus garbės ir turtų gašlunus.

Sutverti tinkamą ir pastovią valdžią, reikia pakviesti talkon sveiką inteligentiją, visus tautos genijus.

Bet štai Berlyne socijalistas Scheidemann užsilipo ant parlamento busto laiptų ir paskelbė: Vokietija pakeičiama socijalistų respublika! Pasakė ir po visko.

Sulauksime dar didelių daiktų. Nes Scheidemannas savo tuščiais žodžiais nepasotins, neapdengs ir nesutvarkys kelių dešimts milijonų žmonių.

Socijalistai tik daugiau prakeiksmo paliks sekančioms žmonijos gentkartėms. Nes jie nepratę nieko nauja statyti. Bet prie griovimo—tai jie pirmutiniai.

Lietuvių Tautos Žodis.

Praeito mėnesio pabaigoje, kaip žinomą, Philadelphijoj dvylika tautų įsteigė Vidujinės Europos Sąjungą ir tų tautų atstovai pasirašė po nepriklausomybės deklaracija. Paskui visi 12 tautų atstovai išreiškė savo tautų troškimus ir norus.

Lietuvių tautos vardu štai kas buvo pasakyta:

"Šioje iškilmingoje dienoje ir šioje laisvės šventvietėje, kur atstovai 13-kos kolonijų paskelbė pasauliui aiškius principus, kad visi žmonės yra sutverti lygiais ir kad kiekviena tauta turi teisę sekti savo likimą ir siekti prie laimės, Lietuvių Tauta tiki:

"1) kad jau patiesta pamatas atstatymui laisvos ir neprigulmingos valstybės, Demokratinės Lietuvos Respublikos:

"2) kad Mažoji Lietuva, per amžius Prusijos pavergta, bus paliuosuota ir sujungta su Didžiąja Lietuva į vieną neperskiriamą kumą, su išėjimu į Baltijos Jurą per didžiausią Lietuvos upę Nemuną.

"Lietuvių Tauta glamonėja tikruosius demokratybės principus, šitos didelės Respublikos išaukštėtus ir Suvienytųjų Valstijų Prezidento Woodrow Wilson'o paskelbtus, ir visiškai tiki, kad Lietuvos neprigulmybė bus atsiekta per pritaikymą tų principų.

"Varpas, kurį padovanojo ši šalis, kaipo Laisvės symbolą, bus iškeltas musų sostapilės Vilniaus šventvietėje, Gedimino kalne, ir per amžius jis bus liudininkas, kad šiandien Lietuvių Tauta sudarė sutartį amžinos taikos ir bendro kulturinio darbo su visomis kitomis laisvomis valstybėmis ir demokratinėmis pasaulio tautomis".

NAUJAS DARBO DEPARTMENTO BIURAS PAGERINTI DARBININKŲ BUVĮ.

Darbo sąlygų biuras, naujai įsteigtas biuras prie Darbo Departamento, veiks trijose srityse-sveikatos, saugumo ir darbo užžiuros, kaip praneša tojo biuro užveizėtojas ir direktorius, Grant Hamilton, kuris buvo per daugelį metų vyriausybėj Amerikos Darbo Federacijos. P-le. Florence C. Thorne, taip-pat gerai žinoma tarpe darbininkų yra jo padėjėja.

Sveikatos skyrius, kurio viršininku yra uždėtas Dr. A. J. Lanza, veiks, kad suteikti saugias hygienos aplinkybes, kad kur tik galima sumažinti nereikalingus žmonių nuostolius. Šis sveikatos skyrius stengsis prašalinti visas susižeidimo ir ligos priežastis ir pastatyti, kur galima, apsisaugojimo priemones, kad apsaugoti darbininkus.

Darbo užžiuros skyrius stengsis suvesti į santikius darbininkus ir darbdavius geresniai jų pačių naudai ir kad gauti geresnes pasekmes iš jų darbų.

Biuras veikia išvien su žmonių sveikatos buriu prie Piningyno Departamento, Artilerijos biuru prie Karės departamento ir Pavyzdžių biuru prie Komercijos Departamento, ir stengias susiartinti su kitomis įstaigomis, veikiančiomis panašiose srityse.

PIRKITE.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Gardiniečiai Jungiasi su Lietuva.

Lietuviai ir latviai draugaujasi.

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovybė Šveicarijoj praneša pluoštą žinių apie dalykus, kurie Lietuvoje vyksta. Tas žinias atstovybei suteikė Dr. A. Smetona, Lietuvos Tarybos prezidentas.

Iš tų žinių pastebėtiniausia ir džiuginanti bus ta, kad buvusios Gardino gubernijos žemiečių (Zemstvų) ingaliotiniai inteikė Lietuvos Valstybės Tarybai prašymą priimti Lietuvos nepriklausomon valstybėn *visą buvusią Gardino guberniją*. Prašymo-peticijos tekstas rusų kalboje, bet jame pasakoma, kad Gardiniečiai skaitą save lietuviais ir kad lietuvių kalbą pripažįsta valstybės kalba, kurią jie senai užmiršę, bet žadą išmokti.

Paties dokumento kopiją A. L. Tarybai atstovybė pristatysianti greitu laiku.

Vilniuje svarbesnės gatvės (jų apie 20) turi lietuviškus parašus, kuriuos lenkų fanatikai kelius kart nudraskę, bet kelius jų bedraskant sugavus ir už blėdies darymą nubaudus—lietuviški parašai pasiliko.

Didžiuma dvarininkų liko lietuviškos orijentacijos. Lietuvos pakraščių pravoslavai linkstą prie Lietuvos. Po karės Lietuvoje gali rastis netik lietuvių katalikų, bet ir lietuvių pravoslavų. Pastarieji dikčiai palinkę prie bažnytinės unijos.

Latviai griežtai stojo už Latvijos nepriklausomybę. Nepriklausomos Latvijos judėjimą remia visos latvių partijos, kaip pačioj Latvijoj, taip ir rusuos, išėmus bolševikų frakciją, kurios pas latvius pasekėjų skaičius nuolat tirpstąs. Latvių Tarybos atstovai Šveicarijoj turį artimų ryšių su Lietuviais. Lietuviai ir latviai remsią vieni kitų reikalavimus savo šalims nepriklausomybės, angštai susidraugaudami ir vedini tikėjimu, kad dabartinės simpatijos išsivystys į prietelingą nepriklausomą Lietuvos ir Latvijos sugyvenimą.

Liet. Inf. Biuras.

Pirkite "Draugo" Šėrus

DALYVAUKITE KONTESTE

"Draugo" Bendrovė platina bizni, užtat didina šėrų kapitalą.

Į keletą mėnesių turi buti parduota šėrų už $25,000.00. Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną. Vienas šėras $10.00. Galima pirkti ir dangiau, kaip vieną šėrą.

Gera proga indėti pinigą į prakilnų ir pelningą bizni. Broliai katalikai ir sesers katalikės! *"Imkime savo dienraštį į savo rankas;* patapkite jo savininkais".

Dabar eina lenktynės — kontestas. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvausieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuošimtį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar pavieniams), kurie tuo laiku prisiųs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-moji DOVANA—knygynas už $200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką—pagal nurodytų adresų patol, pakol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA—knygynas už $100.00 ir 2 "Draugo" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji dovana—po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaudami instrukcijų ir kvitancijų knygučių Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,
1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

PRAEITIES SVAJONĖS.

Rudens miglota diena. Lietus kelintą dieną, be paliovos, lija. Visa gamta tyli, apsiniaukusi. Vienok netik viena gamta, bet ir joje esančios esybės nelinksmios, nuliudę.

Kągi tai reiškia? Ar tai prisiartinus miglotam rudeniui reik visiems liudėti, ir, rodos, ko tai gailėties? Ne. Bet gal tai svajonės praeities, paliečiančios giliausios sielos stygas, kad ir nenoromis išveržia iš širdies gilius dusavimus, o kuriems ir karčias ašaras.

Štai pažvelgkime į vieną namelį, vakarui temstant. Per langus matyt, jog visas namas buvo apšviestas skaisčiais žiburiais.

Tik vienas langutis, šoninio kambario, be žiburėlio. Kambaryj viešpatavo tyluma, retkarčiais tylumą pertaukė lietaus lašeliai, kurie bildenosi į lango stiklus, lyg prašydami įleidimo. Prie lango, matyt, kas tai sėdi paskendęs. gilioje mintyje.

Buta tai jaunos mergaitės, kurios veidas buvo nuliudęs, susirupinęs. Šale savęs ant stalelio turėjo atdarą dėžutę, kurioje buvo sukrauta įvairus praeities atminimui dalykėliai: laiškai, paveikslėliai ir sudžiuvusios gėlelės.

Peržiurėdama vieną dalykėlį po kitam, visokius įspudžius praeitos vasaros atsiminė: linksmus ir liudnus. Gėlės priminė visokius išvažiavimus, gegužines, kuriose linksmai su draugų ir draugių, burių praleisdavo vasaros dienelę. Paveikslėliai taipgi malonią atmintį suteikė, ypač vienas imtas su jaunikaičiu. Bet dabar, pažiurėjus į tą paveikslą, širdis suskausta ir deda atgal į dėžutę.

Imdama vieną laiškutį paskui kitą, perskaito jį, atsidusta, paskęsta mintyse. Ant veidelio visi jos jausmai padaro žymę. Keletą laiškučių perskaičius, linksmai nusišypso, akutės meiliai sužiba.

Tai laiškai jos buvusio draugo, kuris buvo malonus, linksmus; meilingus laiškus jai rašinėdavo. Ji dar labjau pasinerė svajonėse. Vaidintuvėje sugryžo į praėjusį pavasarį, kuriame susipažino su juo, jos širdžiai taip brangiu draugu. Pirmą kartą ji pamačius gerbė kaipo energingą ir prakilnų jaunikaitį, kuris nesigailėjo savo jėgų Tautos ir Bažnyčios labui, del kurių nenuilstančiai darbavosi. Bet neatėjo tuokart jai į mintį, kad ta pažintis arba padarys ją vėliaus laimingiausia mergaite pasaulyje arba priešingai.

Jaunikaitis ėmė lankyties pas jąją; gražiai, mandagiai su ja kalbėdavos, tankiai primindamas apie žaliuojančios gamtos gražumą, o tankiausia apie meilę.

Mergaitė, išpradžių nesuprato jo žodžių prasmės, nes tai buvo pirmas, katras jai apie meilę išsitarė. Paskui kaip susieidavo tankiau: ar tai jos namuose, ar tai išvažiavimuose jo žodžiai jai skambėjo meiliau, maloniau! Mėgdavo klausyties jo pasakojimų ir jautė savo širdyje ką tokio naujo, nepaprasto, ko pirmiaus nejautė. Pamačiusi jį nudžiugdavo, o jo nesant visas jos linksmumas pranykdavo. O buvo paprastai labai linksmaus budo.

Bet tamsus debesėlis netrukus ant jos nusileido, norėdamas užgesint tik ką uždegtą jos širdyje pirmą tikrąją meilę. O tas debesėlis buvo tai jos pačios pažįstami ir kelios draugės, kurios, išpavydo, pripasakojo jai visokių nebutų dalykų apie tą jaunikaitį, perstatydami jį kaipo netinkamą ir nevertą jos meilės.

Mergaitę apėmė abejonė Gal ir teisybę sako draugai, gal jis ir tenori jos meilę įgyti, o paskui pamesti. Nuo to laiko ėmė nuo jo šalinties, atšalti. Pasitaikius susieiti nesiskubindavo, kaip pirmiaus, pasveikinti, bet visuomet bandė prasišalinti. Jis, nežinodamas kame dalykas, manė, kad gal tik jos nudavimas toksai. Jis klausinėjo jos, ar nėra ko blogo jai padaręs, kuomi prasikaltęs, kad nenori su juo draugauti. Vienok ji nieko jam nepaaiškino. Nuo to karto retai laiškučiais ją beaplankė, o ji dar rečiau atsakydavo.

Bet sykį meilės ugnelei užžibus, sunku užgesinti. Taip ir jos širdyje maža liepsnelė liko. Dar kelis kartus jiemdviem teko susieiti, keletą laiškučių parašyti, bet ir jis jau nebebuvo tas pats mylimasis, bet tik šaltas pažįstamas. Gailėjosi mergaitė taip su juo pasielgus, bet jau pervėlu buvo Ant galo vilties žvaigždelė suvis užgeso, nes apturėjo laišką, kuriame rašė, kad visai nereikalauja jos pažinties.

O koks tai smugis jai buvo, nes tis dar tikėjos jo sugryžimo, bet dabar veltui! Tikėjos, kad atsikratys nuo jam užmestų kalčių; bet gal tie patys žmonės ir jam panašius dalykus apie ją pripasakojo. Sunku įspėti...

Staiga pabudo iš tų svajonių, dar kartą pažiurėjo į tą nelemtąjį laišką, kuriame buvo rašyti tie jo skaudųs žodžiai. Kelios ašaros per skruostus nuriedėjo ir įdėjo jį atgal dėžutėn.

"Gal ir teisybę sakė draugai, kad tik meilės įgyti norėjo, o paskui pamesti — kelis sykius atkartojo!"

Vis vien jos širdyje meilės žarijos dar tebkovoja, nenorėdamos užgesti. Bet tai nuo jo prigulės.

Vakaras visai sutemo, lietus tebelija. Mergaitė susidėjus atsiminimo dalykėlius į dėžutę, kurie ir linksmumo ir liudėsio pridavė, užrakino juos ir padėjo.

Kada juos vėl peržiurės, nežinia. Gal kada nors su mylimuoju sykiu. **Atminimo Gėlė**

NAUJAS MAISTO ADMINISTRACIJOS PARĖDYMAS.

Aną dieną federalė maisto administracija paskelbė naują parėdymą maisto taupinimo reikale. Maisto administratorius Hoover tvirtina, kad maisto tapumas yra butinai reikalingas.

Sulig naujų taisyklių, visokios popietinės arbatėlės arba po teatrų dar vienos vakarienės, visokie užkandžiai restoranuose yra didžiai nepatrijotinis pasielgimas ir maisto aikvojimas. Kaipo toksai jis turi but prašalintas ir tolesniai nepraktikuojamas.

Trijų valgių dienoje turi but užtektinai kiekvienam žmogui. Kam to neužtenka, gali pabuti alkanas. Prie visokių priedinių užkandžių ypač cukrus neturėtų but aikvojamas.

Naujas parėdymas tečiau nepaliečia pokylių, visokių rengiamų pietų kliubuose ir kitur. Nes tas yra specijalis daiktas.

Anglijoj ir Prancuzijoj nors ir mirtum, tai po 9:00 vakare negautum niekur jokio užkandžio. Tenai kaikur restoranai laikomi uždaryti ir popietinėmis valandomis. Nesuskubai ateiti ir pasivalgyti pietų metu, paskui niekur nieko negausi.

Taigi maisto administracija mėgina tokias taisykles įvesti ir Amerikoje.

DON'T DRINK SHIPS!

U. S. Food Administration

Are you shocked to see the lady drinking ships?
You drink ships every time you use sugar unnecessarily.
Seventy-five per cent. of the sugar used in this country is brought here in ships. Every possible ship is needed for the transportation of troops and supplies to the other side.
Eliminate sugar as a luxury, and you release many ships for war.
Let your appetite to remember this—
DON'T DRINK SHIPS

Pražudytas Gyvenimas
arba
Girtuoklio Išpažintis.

VERTĖ KUN. K. MARMA.

(Pabaiga).

Taip, aš tikiu į tai,—Kėrta buvo tokia gera, begalo gera...

Jau artinos vakaras, jau temo. Šeimininkas nusiramino, nors jo jiegos sumenkėjo... Jis keletą nakčių nemiegojo; prieš tai ilgai, ilgai vaikščiojo po mišką. Aš prikalbinau jį nors truputį užsnusti, kad bent kiek atgavus jiegas... Vos aš pasakiau jam apie tai, atsidarė durįs,—ir mažutė Kėrta įėjo į kambarį, skaisti, kaip angelas... Ant jos veido jau nebebuvo liudnumo; nauja šviesa spindėjo jos veidelis; jinai, matomai, klausė už durų ir girdėjo mudviejų pašnekėsį. Jos širdyje taippat atsirado viltis. Jinai buvo įsitikinusi, kad jos tėvui paliko lengviau ant širdies: kad nuliudimas, galop, paliaus jį varginęs... Jinai atėjo pasiklausti, ar nenorėva mudu valgyti?... Šeimininkas tartum ką nepaprasto butu išgirdęs...

— Na, gerai gal verta butu pavalgyti vakarienė... Privarginome musų svečią—nebuvėlį: jis, sveikas, reikalauja pavalgyti ir pamieguoti... o aš tuotarpu pažiurėsiu, ką veikia mano Jurukas...

Kėrta nuėjo ruošti vakarienę. Neužilgo jinai pakvietė mane prie vakarienės; aš pastačiau sąlygą, kad ir pats šeimininkas drauge su manim valgytu. Ilgai jis nenorėjo sutikti su tuom; jau ištisi metai praslinko nuo jo žmonos mirties, o jis per tą laiką nei kartą nebuvo atsisėdęs į stalą draug su visais namiškiais. Dabar šiandieną, pirmą kartą jis tą padarė; tiesa, valgė jis mažai, buvo dar silpnas, bet vis-gi valgė...

Man prirengta patalas salėje; šalimais buvo šeimininko miegamasis kambarys. Aš priverčiau jį nusirėdyti ir atsigulti į lovą, o pats pagrįžau į salę; tenai laukė manęs ateinant jaunoji šeimininkė. Jinai kreipėsi į mane tokiais žodžiais:

— Gerasai žmogau, kaip tai Dievas padėjo tamstai perkalbėti mano tėvą? Mano širdis nujaučia, kad jis pasitaisys, ir vėl atsiras ramumas jo širdyje. O, kaip aš bučiau tada užganėdinta ir laiminga!...

— Taip, taip, su Dievo pagelba, ir aš taip manau,—pratariau aš, žiurėdamas su užuojauta į mergaitės veidą, ant kurio spindėjo viltis.

Bekalbėdamu mudu išgirdova už sienos krazdėjimą. Aš pažvelgiau per truputį praviras duris į miegamąjį kambarį ir išvydau sujudinantį reginį. Matas Pontelis nusirėdęs, klupėdamas ant kelių ties lova, balsiai meldėsi. Rankos mostelėjimu aš pašaukiau Kėrtą prie savęs—ir abu mudu tylomis klausėva, kaip ta pavargusi siela, sąžinės graužimų nukankinta, karštoje maldoje darė išpažinimą savo nuodemių prieš Dievą maldaudama susimylėjimo, atleidimo, užmiršimo!.. Besimeldžiančio akįs buvo pilnos ašarų... Mudu girdėjova kiekvieną jo žodį,—ir mudviejų viltis augo.

Aš pažvelgiau į Kėrtą. Jos akįs buvo pilnos ašarų.

Matas pabaigė maldą, atsigulė į lovą ir užmigo... "Ačiu Dievui!" tylomis prašnibždėjo Kėrta, ir mudu atsitraukėva nuo durų.

— Dabar aš šventai tikiu kad mano tėvelis nusiramins. O, jis geras žmogus; jis visiškai nėra toks kvailas, kaip jis pats apie save pasakoja. Jis save už tokį briaunusidėjėlį prieš Dievą, kad nieks negalėjo jo nuraminti. "Ačiu, ačiu Viešpačiui, kurs atsiuntė mums tamstą"!..—Ir Kėrta, parodžius man lovą ir pasakius labą naktį, tyliai nuėjo pas savo mažyti broliuką.

[illegible] geroka nakties pusė buvo praslinkusi, [illegible] vis nebegalėjau užmigti: daug įvairiausių [illegible] sukėlė mano galvoje tas viskas, ką [illegible] aš tą dieną. Man matėsi, kad [illegible] ir išgilumos pažinau musų tautie[illegible] gyvenimą. Kiek tai krito aukų, [illegible] gyvenimo audros sudaužė! Ar gi ne[illegible] aukos vien tiktai delei žmonių [illegible] nedorumo? O juk jos kovojo, dorai [illegible] kovoje su piktu!.. Užkasdami jas ka[illegible] fariziejai—veidmainiai lieja ašaras [illegible] giesmių balsams pritardami, o pas[illegible] kapų pagrįžę vėl elgiasi taippat, [illegible] seniaus...

[illegible] tojaus, begeriant man kavą, kurią [illegible] dėl manęs Kėrta, mudu vėl išgir[illegible] dėjimą šeimininko kambaryje... Aš [illegible] prie durų pažiurėtų, ką jis daro. Jis [illegible] savęs drabužius iš visoko buvo ma[illegible] jau atsiėjo į save. Kai šeiminin[illegible] prie durų, aš pasiskubinau atsi[illegible] pastėmytas. Jis įėjo į salę ir pa[illegible] manim.

[illegible] jauti save šiandieną?—

— Ačiu Dievui, aš ramiai miegojau ir jaučiu save daug geriau...

— Na, tai ir gerai; Dievas išklausė musu maldų!..

— Taip, taip,—dabar aš tikiu kad Dievas atleis man,—tarė šeimininkas,—dabar aš tikiu, kad viskas paeina nuo Dievo ir Jo begalinio mielaširdingumo!

— Žinoma, kad ne Dievo pagelba, blogai butu išėję su tamsta, — priduriau aš nuo savęs.

Matas tuotarpu veizėjo per langą.

— O, pudymas dar vis neartas tebestovi!.. tarė jisai ir jau buvo besirengiąs eiti į lauką.

— O tėvelis, ar negersi kavos!—užklausė jo Kėrta.

— Dar ne, palukėk; aš neužilgo sugrįšių, —ir jis išėjo.

— Kėrtos akįs spindėjo nuo džiaugsmo. "Dabar aš žinau, kad jis pagys; žiurėk tamsta,—nuo motinos mirties dienos jis visiškai buvo paliovęs besirųpinęs ukio reikalais!..

Matas, ištikro, neužilgo sugrįžo ir išgėrė savo kavą.

— Aš buvau nuėjęs į lauką, parodžiau larbininkams, kas reikia daryti!..—tarė šeimininkas.

—Žiurėk, tėveli, kaip tos musų vargšės —gėlės (kvietkos) nuvyto...
Nieks jų nepalaisto,—pasakė Kėrta ir nuėjo vandens atsineštų.

Neužilgo ištroškusios gėlės traukė į save šviežų drėgnumą; vis tai buvo geri ženklai. Beaugant sielos ramumui, šeimininkas primindavo sau savo kasdienes priedermes, apie kurias per visą tą laiką buvo užmiršęs...

Jau buvo vėlybas rytas. Man, kaipo keleiviui, jau buvo metas toliaus važiuoti. Šeimininkas ir mažutė Kėrta labai meldė, kad aš ilgiau paviešėčiau pas juos, dar nors vieną dieną, bet aš nesutikau. Kiekvienas žmogus turi savo užsiėmimą, darbą, kurs jį šaukia prie savęs, o ir aš turėjau savo darbą.

Bet vis-gi be pusryčio jie manęs neišleido.

Žinoma, pagrįždamas atgal iš kelionės aš nepravažiavau pro šalį mano naujų pažįstamų. Dar ant kiemo, pastebėjęs ištolo, pasitiko mane pats šeimininkas. Jis taip dručiai apsikabino mane, kad aš vos, vos tegalėjau išsiliuosuoti iš jo rankų. Tai jau sveikas, atgijęs žmogus sveikino mane. Ir ištikro sveikata, ramumas ir džiaugsmas buvo matyt kiekviename jo judėjime. Jis pats nukinkė mano arklį,—nusivedė mane į savo kambarius. Kėrta lingavo man per langą savo meilia galvele ir skubinosi pasitikti manę ant gonkų; jinai taippat buvo dabar linksmutė, sveikutė. Pagriebusi man už rankų, jinai įsivedė mane į kambarius. Salėje Kėrta parodė mane savo gėlės (kvietkas).

— Pažiurėk, tamsta, gėlės jau nebevysta daugiau nuo tos dienos, kaip tamsta buvai pas mus; jos prabudo į naują gyvenimą!..

— Tai Viešpats jas atgaivino!—pastebėjau aš.

Ir Kėrtos skruostai pražydo, kaip jos balzaminai. Jinai neužilgo sugrįžo mažu Juruku vedina: Jurukas, tvirtas ir sveikas, jau pradėjo vaikščioti ir buvo meilus kudikis. Jis buvo švariai aprėdytas.

— Štai dar viena musų gėlelė, ir pati brangioji pas mus, pastebėjo Kėrta, apsikabindama kudikį.—Jureli, paduok ranką dėdei! —ir Kėrta privedė Juruką prie manęs.

Jau ištolo pakeldamas rankutes ir svyruodamas Jurukas priėjo prie manęs ir stipriai sudavė savo delnu per mano, linksmai kaž-ką plepėdamas savo kudikio kalba. Tėvo akįs, pilnos pasididžiavimo, visur sekė paskui Juruką. Jis pasilenkė prie kudikio, žaidė su juo, stengėsi linksmai šypsoties į jį. Kas matė, kaip išrodė šeimininkas seniau, vargiai beįtikėtu toms visoms permainoms; ypač Kėrta labai atsimainė. Štai stovi jinai dabar prieš mus—vikri, dailaus liemens, skaisti, kaip dangus nuo debesų prasiblaivęs; vidujinis širdies ramumas nuvarė nuo jos veidelio visus seniau buvusius debesius, kuriuos nuliudimas buvo beatvaręs...

— Pažiurėk tamsta į Kėrtą—tai gyva notina!—vėl pastebėjo Matas Pontelis.

Šį kartą aš vėl pernakvojau čionai, bet jau visiškai kitaip teko perleisti laiką. Dabar aš sau ramiai užmigau, nes tuose namuose buvo ramumas ir meilė... Šeimininkas, kaip ir seniau, prisimindavo apie savo pačią. Galima buvo pastebėti, kad jis ir dabar dar tebjautė skausmą savo širdyje, bet be šio buvo jame ir kiti jausmai, kurie taikino jį su gyvenimu. Jis buvo ramus, laimingas, bet perdaug nesilinksmino, atsimindamas savo pergyventas sunkias valandas... Matas man papasakojo, kad jis dažnai per sapną matąs savo Kėrtą; jis tiki, kad jinai jam atleido ir nekaltina jo. Jis nori dabar visą savo gyvenimą pašvęsti savo nebašninkės žmonos atminimui; trokšta kuogreičiausiai su ja susivienyti, bet jis supranta, kad jis yra dar vaikams reikalingas, kad privalo buti jų parama ir globėju, pakol V. Dievas teiksis jį pašaukti pas save.

Nuoširdžiai apkabinę vienas kitą mudu, galop, atsisveikinova. Mudu žinojova, kad matomės gal pastarąjį kartą. Ir Matas Pontelis ir jo duktė Kėrta toli lydėjo mane, ir ilgai, ilgai dar mes stovėjome ant tos vietos, ant kurios galutinai atsisveikinome ir persiskyrėme. Daug dalykų mums teko dar pasipasakoti vienas kitam, apie daug dalykų atminti!...

Praslinko ketvertas metų. Netikėtai gaunu štai kokį laišką: "25 gegužio, 187... Dauggerbiamas Drauge! meldžiu Tamstą padaryti mums garbę—atvykti į mano dukters Kėrtos su jaunuoju Kuseliu vestuves, kurios bus mano namuose 20 birželio šių metų, 11 val. rytą.

Tamstos Matas Pontelis".

— Telaimina gi jiems Dievas!.. tarkime mes draug su jumis, skaitytojai...

AN HEROIC SACRIFICE.

Lazdynų Pelėda.

MANO DRAUGĖ.

Nemaža nustebau, kad parėjus iš dirbtuvės neradau namie savo draugės. Trejus metus gyvenome sykiu ir niekados to nebuvo, kad ji nenakvotų namie.

Draugė Morta neturėjo mieste nei pažįstamų, nei giminių, todel tariau, kad kokia nelaimė su ja bus atsitikus.

Nenusitaisius vaikščiojau po kambariuką, atsidėjus klausiau, šulyg išgirdus ką žengiant lipyne augštyn. Bet veikiai nutildavo žingsniai: kokios nors durįs karidoriuje atsidaro ir užsidaro; vėl buvo tylu; ji gi kaip negrįžo, taip negrįžo.

Vėlus jau buvo metas; gatvėje kas-kartas darėsi ramiau. Tik kur-ne-kur palikę žibinčiai težibėjo. Atidariau langą. Kątik lietui perlijus, oras buvo vėsus, vėjas nuo netolimo sodno nešė pavasario meilų kvapą besiskleidžiančių medžių šakų.

Atsirėmus lange, įsiklausiau į nakties tylą: niekur nieko. Vaidintuvė ėmė megzti nebutus reginius, ne visai be pagrindo: draugė Morta nuo kai kurio laiko tapo kaži kokia keista, paėmė ją nuobodis ir begalinė apatija; matomai, spyrės, vertė save, bet kas kartas sunkiau darėsi jai save apgalėti. Šventadienio sulaukus, saviškai naudojosi laisve: gulėjo beveik per visą dieną, pakišus sunertas rankas po galvos, įsižiurėjusi į lubas plačiai atvertomis akimis. Kartais įsišnekdavome su drauge nuo širdies; ji pasakodavo man apie savo mažumės dienas, apie šeimyną, apie save. — apie visa, kas buvo ir iš ko paliko vien liudni atminimai...

Belaukdama draugės pareinant, papasakosiu jums, mieli skaitytojai, ką esu girdėjusi iš jos. Rasit, jos praeitį pažinę, nesiskubinsit teisti panašius žmones susitikę. Kad musų laikais daugelis yra pasaulyje panašių į Magdę klajunų, tai aš jus tikrinu...

Draugė Morta gimė ir paaugo dideliame, žodžiu sakant, poniškame dvare. Visus Mortos kuno reikalus stropiai rupino dvi jos tetos, senos mergos, ir motyna, vadindamos mergaitę savo lėliuke. Kasdieną kitaip raitė ir pynė jos plaukelius, kaspynių įsekdamos visokiomis spalvomis. Morta ištisas valandas džiaugėsi savim prieš veidrodį. Kai tat pakyrėjo, globėjų pavyzdžiu, ėmėsi savo lėlių plaukų.

Kiek Mortai nuo žemės pakilus augštyn, viena teta, panelė Malvina, užsiėmė dailinti jos sielą. Nepaprastai pranti Morta netrukus gerokai skaitė; pirmutiniai jos skaitymai buvo setbuklingo pasaulio aprašymai, nebuvusio ir nesamo pasaulio, kurie žadino tokiuos pat troškimus ir pažiuras. Mergaitė, turėdama vos tryliką metų, jau išdegintais kaituliais ant savo vaikiško veidelio, blizgančiomis akimis, ryte rijo įspudžius iš kvailiausių bulvarinių prancuziškų romanų, perpildytų drebėjimais, alpimais, pasiutusia meile ir panašiomis nesąmonėmis. Morta nakties tamsumoj apverkdavo tragiškus didžiažmogių mirimus, nes sveikas stiprinąs miegas senai jau buvo pabėgęs. Žiemos metu ilgas valandas gulėjo Morta, svajodama, įspudinga siela klajodama po romantišką pasaulį; vasaros metu ne ji viena; tėvas, motyna, dvi tetos lygu sutemus kas sau klaidžiojo po sodno tankmes, dusaudami, akimis varstė žvaigždėtą dangų, slankiojo, tarytum, šešėliai sužavėtų dvasių, neturinčių sau paskirtos vietos, ligi pat aušros.

Vos prašvinta ant dangaus pirmoji aušra, įsisvajojusios sielos sprunka namo, išsiskirsto po savo kambarius, užleidžia langų uždangas ir suvargę, beieškodami ko nepadėję, išsitiesia lovoje ilsėties.

Apie pirmą sukildavo. Ponios daro veidų masažus, trinasi, plaunasi, paskui užsimetusios ilgus peniuarus viena kitai raito plaukus, sakydamos perskaitytų romanų įspudžius, pasakodamos sapnuotus sapnus, arba, gaivindamos jaunuomenės atminimus, pasakoja šimtą sykių girdėtus atsitikimus.

Pristigusios šnekų gerbiamosios globėjos paliezdavo labai nesmagų klausimą jų seserei. Pana Malvina gerai mokėjo ingristi seseriai, todel šventai - gyvatiškai šypsodama klausdavo:

— Brangioji Vikcia, ką tu manai daryti su Morta? Juk ji jau visai suaugusi, metas motynai jos ateitimi pasirupinti!

Mortos motyna buvo visai priešingos nuomonės: Morta dar vaikas, jai dar lėlių turi pakakti.

— Mmm... daug yra motynų, kurioms nesmagu esti kompromituoties suaugusia dukterimi. Bet ką daryti! Tečiau, ar pridera del savo egoizmo užkirsti mergaitės ateitį, tai didelis klausimas! — baigdavo vyriausioji sesuo.

Iš panašių pasikalbėjimų pakildavo šeimynoje audros, kurios baigdavos: migrenomis, spazmais, ligotų nusikvatojimu ir kitais priepuoliais. Po to visas rumas perkvipęs budavo tualetiniu uksusu, visokiais vandenimis ir už stalo pietų sėzdavosi vien tik tėvas ir Mortos brolis, kurs dvidešimtį kelerius metus bestudentavo kur ten užsienių universitete; ligonėms gi Morta su pagelbą kambarinės nešdavo pietų katrai į jos kambarį.

Morta pažino tėvą beveik tik iš matymo, bet jų tarpe buvo kažikoks nematomas siulas, rišąs judviejų esybes. Kada matydavo tėvą nuliudusį, paimdavo ją gailesys ir noras palengvinti jam, tapti ramčiu, nuraminti jį. Tą norą sužadino nesenai perskaityta apysaka: didvyriu buvo nelaimingas artistas, kurį nuskriaudė likimas ir privertė, metus dailę, užsiimti gyvenimo proza. Nuo kai-kurio laiko ji juto esanti vienas tų akmenų, kuriuos pririša likimas artistui, neleizdamas augštyn pakilti. Daug sykių ruošėsi pasikalbėti su tėvu, susiprasti, bet truko jai drąsos, ir visi jos pasikėsinimai baigdavosi tuo, kad kas rytą gražiai sudėtą žolyną, įmerkus į krištolinį vazoną, įnešdavo į jo kambarį, nušluostydavo dulkes, valandėlę stovėdavo kambaryj, kaip ko laukdama ir, neįstengdama atkreipti į save tėvo akių, Morta liudna apleizdavo jo kambarį.

Brolis Mortai buvo visai svetimas; nuojaučiu jo nemylėjo, veikiau bijojo, nežinodama kodel. Kas laikas Morta ėmė jausti nuobodį ir neapsakomą ilgesį. Svajojo atrasti kaži-ką tokį artimą, tokį artimą, kam galėtų pasakyti viską, drąsiai priėjus galėtų padėti galvą ant krutinės ir pasiguosti ir visus širdies skausmus išverkti, atrasti tokį, kas jai apšviestų nesuprantamus gyvenimo takus,pamokytų, patartų... arba šiaip kada buna taip sunku, taip liudnu, kažiko baisu, galėtų lyg mažas vaikas ant mažos kėdelės, pas jo kojas atsisėdus, bučiuoti jo rankas...

(Daugiau bus).

APSISAUGOJIMAS NUO REUMATIZMO.

Pastarame laike, kada orai buna dregni ir lietingi, dauguma pradeda jausties gavę reumatizmą, nes jaučia skaudulius visame kune. Pajutęs tai kožnas pradeda stengties prašalinti šitą skaudulį.

Medicina sako, kad reumatizmas žmoguje pradeda rasties delei netyro skystymo, katras įsigauna į kraują. Suprantama, kuomet kraujas buna sugadintas netyru skystymu, ir atsiranda skaudėjimas visame kune.

Prašalinti šitą pavojingumą galima saldainiais Partola, katrie išveja iš kraujo visus netyrumus, apsaugoja nuo tolesnio suteršimo, sykiu prašalina visus kune jaučiamus skaudulius ir, kaip sakoma, kaulų laužymą.

Saldainiai Partola yra didžiausias priešas visų nešvarumų, katrie dasigauna į kraują ir jį pagadina, padaro netyrą. Todel Partola pasirodo *geriausias draugas žmonių*, katrie serga reumatizmu.

Tuos, katrie neserga reumatizmu, Partola apsaugoja nuo jo, gi tie, kurie turi reumatizmą, palengvins skausmus ačių išvalymui organizmo.

Partola rekomenduojasi ir parsiduoda didelėse dėžutėse po 1 dol. kožną; vienos dėžutės užtenka per tris mėnesius visai šeimynai

Dėžutė Partola privalo rasties kožnoje letuviškoje šeimynoje. Partola yra geriausias draugas kaip suaugusių, taip ir vaikų.

Užsakymai turi buti adresuojami taip:

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. L. 4.
(37)

NUSIPIRK MOSTIES.

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Menthelatum Co. Prieš eisant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėmus randonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųsti ir štampomis.

J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 S. Morgan St. Kertė 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare
Nedėlios vakare ofisas uždarytas. Telephone Yards 687

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo telef. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILLINOIS

SKOLINAME PINIGUS ANT L AISVĖS PASKOLOS BONDSŲ.
(Liberty Bonds)
Mes skoliname ant $50. Dolelių Bondso $45.
Ant $100. Bondso $90.
Taipgi skoliname uinigus del užbaigimo moketi Liberty Bonds.
Kurie norite pasiskolinti kreipkites į musų offisą ypatiškai arba per laiškus ant šio antrašo.

CHAS. ZEKAS & CO.
117 N. Dearborn St, Room 403
Antra Lubą Chicago, Ill.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Programa.

A. Partijos tikslas.

1. Sutvarkyti visą Lietuvos gyvenimą Kristaus mokslo dėsniais darbo žmonių buviui pagerinti.

B. Valstybės sutvarkymas.

Lietuva turi buti nepriklausoma demokratinga respublika etnografijos ribose.

3. Vidaus tvarką, santikius ir ryšius su kitomis valstybėmis ar tautomis nusprendžia Lietuvos Kuriamasis Seimas.

4. Visoms kitoms tautoms, gyvenančioms Lietuvoje, duodama kulturinė autonomija.

5. Nesusipratimai valstybių tarpe rišami tarptautiniu teismu (tribunalu).

6. Valdžią įstatams leisti turi Lietuvos Seimas. Seimas nusprendžia valstybės pajamų ir išlaidų sąmatą, uždeda mokesčius ir muitus, skolina valstybės reikalams, patvirtina sutartis su kitomis tautomis ir prižiuri administratyvinės valdžios darbus. Svarbus įstatai įvedami referendumo budu (visų piliečių balsavimu).

7. Atstovai į Seimą renkami visuotinu — be lyties, tikybos, tautos ir luomo skirtumo, — lygiu betarpiu ir slaptu balsavimu, proporcijonale sistema.

C. Vyriausios piliečių teisės.

8. Visi Lietuvos piliečiai, nežiurint tikybos, tautos, lyties ir luomo, lygus įstatams.

9. Tikybos, sąžinės, žodžio, spaudos, susirinkimų, sąjungų, kongresų laisvė; asmens, buto ir korespondencijos neliečiamybė; laisvas gyvenamųjų vietų pasirinkimas.

10. Privatinės iniciatyvos teisė įstatų leidime.

D. Vietos savyvalda.

11. Vietos savyvaldos tvarkomos decentralizacijos dėsniais.

12. Visoje Lietuvoje įvedama valsčių ir miestų savyvalda, organizuota demokratingumo pradais.

13. Savyvaldos įstaigų žinioje yra vietos reikalai, išskyrus tuos, kurie butinai turi likti centralinės vyriausybės žinioje.

14. Be administratyvės valdžios vietos savyvaldos įstaigos galės leisti parėdymus. Jie turi vietos reikšmę ir negali prieštarauti bendriems šalies įstatams.

E. Teismas.

15. Bausmės skiriamos tik teismu. Mirties bausmė panaikinama.

16. Visi piliečiai teisiami vienodo, valstybės apmokamo, žmonių rinkto, administratyvinei valdžiai nepriklausomo teismo.

17. Valdininkai ir teisėjai atsako už savo darbus teismui.

F. Švietimo reikalai.

18. Pradiniai mokslai — visuotini, priverstini ir nemokami.

19. Profesijonalinėse ir visose kitose mokyklose mokslas nemokamas.

20. Pradinėse mokyklose vaikai aprupinami mokslo dalykais ir valgiu.

21. Švietimo reikalai yra valsčių ar miestų savyvaldos žinioje. Mokytojai renkami.

22. Liuosybė atskiriems asmenims ir įvairioms draugijoms steigti visokias mokyklas. Privatinėms mokykloms valdžia duoda tiek lėšų, kiek nustatyta panašiose valstybinėse mokyklose proporcijonaliai mokinių skaičiaus.

23. Savyvaldos rupinasi suaugusių švietimu, steigia liaudies universitetus, knygynus, skaityklas ir kitokias kulturos įstaigas.

24. Valstybinėse ar visuomeninėse mokyklose turi buti paliktas religijos mokymas, bet jis nėra visiems priverstinas.

G. Tikybos reikalai.

25. Bažnyčia — tai laisva valstybei nepriklausoma organizacija.

26. Kiekviena pilnamečių tikinčių Lietuvos piliečių kuopa turi teisės steigti atskirą religinę draugiją, kuri įgauna teisių, bendrų visoms religijoms Lietuvoje: a) viešojo juridinio asmens teisę, b) teisę liuosai savo mokslą skelbti ir platinti, c) teisę steigti ir tvarkyti savo bažnyčias, mokslo, auklėjimo, labdarių ir kitokias įstaigas, d) teisę įgyti kilnojamo ir nekilnojamo turto ir jį valdyti.

27. Valstybė turi pripažinti teisėtais tikinčiųjų žmonių daromus pas savo kunigus gimimo, jungtuvių ir mirimo aktus.

28. Liuosybė steigti vienuolynus, kongregacijas, brolijas. Laisvė vienuoliams visur gyventi.

H. Žemės klausimas.

29. Bežemiams ir mažažemiams aprupinti žeme steigiamas tam tikras žemės Fondas iš:

a) konfiskuotų: 1) valstybės žemių, 2) valstiečių bankos žemių, 3) majoratų, 4) neteisingai įgytųjų dvarų ir šiaip žemės plotų;

b) išperkamų reikale žemių virš to, kiek pagerintais įrankiais vidutinė Lietuvos šeimyna gali apdirbti (valdymo normos).

PASTABA. Žemių išpirkimą ar konfiskavimą sprendžia tam tikros komisijos.

30. Gaunamos žemės norma turi buti ne mažesnė, kiek reikia tinkamai prasimaitinti, ir ne didesnė valdymo normos.

31. Gauti žemės iš Fondo pirmiausia turi teisės Lietuvos piliečiai žemdirbiai, paskui apsiimantieji įvesti apribotą laiką tam tikrus ukyje pagerinimus. Žemės gavimas ne Lietuvos piliečiams apribotas šalies įstatais.

PASTABOS: 1) Žemės gauti turi teisės ne vien atskiri asmenys, bet ir draugijos.

2) Bažnyčių žemes valdo parapija.

32. Jeigu ukio vedimas yra šalies ukio stabdymas, tai valstybė turi teisės ukį paimti į Fondą, atsilygindama su savininku savyvaldų nustatytoje normoje.

33. Smulkus ir vidutinio ukio savastis nenaikinama.

34. Pirkti atskiriems asmenims žemės daugiau valdymo normos (29, b) įstatais draudžiama.

35. Apsprendžiant teises ir sąlygas, kuriomis žemė bus dalinama iš Fondo, siekiama: 1) kad darbo žmonių, norinčių žemės gauti, reikalai butų pilnai patenkinti; 2) kad ekonominiai šalies reikalai nesuirtų.

I. Darbininkų reikalai.

36. Laisvė darbininkams steigti draugijas ir sąjungas, šaukti susirinkimus ar kongresus.

37. Valstybė padeda darbininkams organizuotis į įvairias profesijonalines, kooperatyvines ir produkcijos draugijas.

38. Streikų teisė.

39. Aštuonių valandų darbo diena fabrikuose.

40. Įstatais duodama samdininkams šventos dienos poilsis.

41. Nakties darbas draudžiama. Išimtis dirbtuvėms, kame to reikalauja technikinės sąlygos ar visuomenės reikalai.

42. Mokyklos amžiaus vaikams dirbti fabrikuose neleidžiama. Prieaugliams darbas trumpinamas, atsižvelgiant į rųšį.

43. Kenksmingas moterių sveikatai darbas draudžiamas. Neščios moterys paliuosuojamos nuo darbo ligos metu (dešimčiai savaičių), nesustabdant mokėti algos.

44. Visur, kame dirba motinos, steigiama vaikų darželiai. Darbo metu leidžiama vaikus papenėti.

(Pabaiga bus rytoj).

EPIDEMIJA BAIMES.

Visuomenės sveikatos žinovai tvirtina, kad nėra baisesnes epidemijos kaip baimės epidemija. Tiktai dabar užmušė daugiau žmonių negu pati influenza. Baimė negero grumulojimo ir blogos cirkuliacijos yra labai pavojinga. Bet jeigu tu vartosi Trinerio American Elixir of Bitter Wine tai turėsi geriausią vaistą ant kurio galėsi pasitikėti ir gauti gerą užganėdinimą. Jis gražiai išrodo, vidurius ir kraują, ir daug pageibsti sugrumuliuoti maistą. Kaina $1.10. Tiktai vaistinyčiose.

Gruodžio mėnuo yra pneumonijos mėnuo. Bukite prisirengę prieš šalčius ir kosulius ir turėkite po ranka Triners Cough Sedatire 25c ir 50c centų vaistinyčiose, per paštą 35 ir 60 centų. — Joseph Triners Company, 1333-43 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Ap).

Jubiliejinis Apvaikščiojimas

25 Metų Sukaktuvių Gyvavimo

Dr-stēs Simano Daukanto

SUBATOJE

LAPKRIČIO 16 D.

Šv. Jurgio Parap. Svet.

32nd Place ir Auburn Avenue

Pradžia 7 valandą vakare

Bus žymus kalbetojai, deklemacijos, dainos, Birutes Choras po vadovyste p-no S. Šimkaus. Šokiai lyg velumai nakties. Kurie turite nusipirkę tikietus, bus geri ir ant šio vakaro.

Kviečia visus **DRAUGIJA.**

Continental and Commercial National Bank

of Chicago

Statementas stovio uždarant biznį pėtn. lapkr. 1, 1918

RESOURCES		LIABILITIES	
Time Loans	$165,575,616.91	Capital	$21,500,000.00
Demand Loans	34,752,981.25	Surplus	8,500,000.00
Acceptances	151,,525.96	Undivided Profits....	7,757,722.44
Bonds,Securities,etc.	16,185,426.91	Reserved for Taxes..	1,443,392.28
		Circulation	50,000.00
	$246,665,551.06	Less Amount on Hand	0.00
U. S. Gonds ant Certificates.... of Indemtedness .	39,687,950.00		50,000.00
Bank Premises (Equity)	6,000,000.00	Gills Payable with Federar Reserve Gank....	37,000,000.00
Other Real Estate......	62,953.77	Bonds Borrowed ..	20,000,000.00
Custumers' Liability on Letters of Credit	2,929,156.01	Liability on Letters of Credit	3,062,348.37
Customers' Liability on Acceptances (as Per Contra)	8,455,513.49	Liability on Acceptances	8,455,513.49
Overdrafts	. 321,992.45	Deposits Individual	153,061,855.51
Cash and Due from Banks	92,414,749.36	Deposits Bank	135,707,034.05
			288,768,889.56
	$396,537,866.14		$396,537,866.14

Continental and Commercial Trust and Savings Bank

Chicago

Statementas stovio šio banko prad. biznį lapkr. 2 1918

RESOURCES		LIABILITIES	
Time Loans (Secured by Collatoral)	$20,870,506.70	Capital	$3,000,000.00
Demand Loans (Secured by Collateral)	26,834,284.65	Surplus	1,500,000.00
Bond and Securities	24,039,485.56	Undivided Profits....	5,167,071.71
Cash and Due from Banks	10,968,558.72	Reserved for Taxes, Interest and Dividends.....	1,074,493.45
	61,,842,328.95		10,741,565.16
		Demand Deposits...	19,148,549.87
		Time Deposits	31,225,388.93
		Special Deposits ...	21,597,331.69
			71,971,270.49
	$82,712,835.65		$82,712,835.65

Kapitalas stock'o Continental ir Commercial Trust and Savings Bankos yra savastimi šėrininkų Continental and Commercial National Bank of Chicago.

Depozitai šių dviejų bankų sudėjus yra $360,740,160.65

Phone Boulevard 9172
LIETUVIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
DR. M. T. STIKOL,
Valandos: 6 iki 8 vakarais
Nedėlioms 9 iki 12 ryto.
1741 W. 47-th STREET, CHICAGO, ILL.

DR. WHITNEY
SPECIJALISTAS
422 So. State St., Chicago
Tarpe Congress ir Van Buren.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grajija koncertiną ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose Amerikoje. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos:—8 iki 12 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėlioms nuo 5 iki 8 vai. vakare.
Telefonas Yards 5032.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA
APTIEKA
Philadelphijoj Inkorporuota.
Čionais galima gauti kaipo amerikonišką taip ir Europiškų gyduolių. Norint gauti katalioga kuriame aprašyta apie visokias gyduoles ir ligas reikia įdėti už 3c. krasos ženklelį.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį o pilnai busite užganėdinti.
JOHN A. PUSCHUS,
1338 S. 2 St., Philadelphia, Pa.

LIETUVIAI,
kurie įdomaujate uke, skaitykite ir platinkite vienintėlį ukės laikraštį "AMERIKOS UKININKĄ".
Kreipkitės sekančiu adresu:
AMERIKOS UKININKAS
P. O. Box 96,
HART, MICHIGAN.

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus tos vidurių ligos; paeina iš negero suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikia pamėginti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

DR. SIGMUND MANN
Daktaras ir Chirurgas
MIESTO OFFISAS
Michigan Boulevard Bldg. Suite 922
Michigan Ave. kamp. Washington gatvės
Adynos 11 iš ryto iki 1 po pietų.
OFFISAS
5146 W. 25th gatvė
Kamp. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Adynos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėlioms nuo 10 iš ryto iki 12.
Telefonas Cicero 656
Namų Telefonas, Lawndale 3535

AR PLAUČIAI SILPNI?
Labai geras pasiulijimas tiems kurie kenčia nuo džiovos, Išmegintas Europos vaistas, SANOSIN.

Pasaulio žinomi medikališki scientistai, daktarai Danelius, Sommerfield, Wolff, Noel, Gauthier, Essers — pripažįsta SANOSIN vienas iš geriausių vaistų. Felix Wolff teismo gydytojas, direktorius Sanatorijaus del Džiovininkų sako, kad jis visus kitus vaistus yra numetęs į šalį SANOSIN yra oficijaliai priimtas per visus Europos gydytojus. Amerikonai, kurie kenčia labai yra patariami jį vartoti, SANOSIN atliks savo darbą labai gerai ir puikiai. Nėra nei jokis Morphine ,bet gražiai užmigdo ir didelis palengvinimas visiems: džiovininkams, bronchitis, asthma, bronchial catarrh ir tt. Siųskite šiandiena tuojaus norint gauti daugiau informacijų, galėsite išmėginti dykai. Adresuokite:
SANOSIN,
Dep. 135, Unity Bldg., Chicago, Ill.
Parodykite šitą kitam kuris kenčia

F. B. BRACHULIS
Lietuvis Adovakatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207, Tel. Central 290
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2290

Little Americans
Do your bit
Eat Corn meal mush-Oatmeal-Corn flakes-Hominy and rice with milk. *Eat no wheat cereals.*
Leave nothing on your plate.
UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

A. ✝ A.

Veronika Stalioraitienė
(Po tėvais Pečiukačiutė)

32 metų amžiaus, mire lapkričio 13 d. 1918, 5 val. išryto paėjo iš Suvalkų Gubernijos Naumiesčio Pavieto Šakių Parapijos Pruselių Kaimo. Amerike išgyveno 14 metų paliko Tevą V. Stalioraiti ir 3 vaikučius Marijona 12 metų Vincenta 10 metų ir Pranciškų 9 metų.

Laidotuves atsibus Lapkričio 15 d. 1918 iš Šv. Antano Parapijos į Šv. Kazimierio kapines 9 val. išryto.

Gimines ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse po numerių 1520 So. 49 Ave. Cicero, Ill.

A. ✝ A.

ONA ŠIMKIENE

(Po tevais Šimelaitė)

Mirė Lapkričio 12 d. 1918 7 val. išryto 30 metų amžiaus, paeina iš Kauno Gubernijos Raseinių Pavieto Parapijos Žvingių Kaimo Stukaičių.

Laidotuvės atsibus lapkričio 14 d. iš Dievo Apveizdos Bažnyčios į Švento Kazimiero kapines, paliko 2 vaikučius 4 metų 6 menesių.

Gimines ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse po numerių 1720 Ruble Str.

Pasilieką su nuliudimu
Juozas Šimkus.

Dr. A. R. Blumenthal D. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

GERBIAMIEMS PP. VARGONININKAMS.

Pagaminome specijaliai del Jųs Kalėdinius plotkelių kopertus su labai gražiu paveikslu ir parašu. Pareikalaukite, o tuojau išsiųsime tų kopertų kiek tik panorėsi.

DRAUGAS PUBL. CO.
1800 W. 46th St.,
Chicago, Ill.

EAT CORN SAVE WHEAT

PARDUOK SAVO "JUNK" (ŠLAMŠTUS) UŽ RAUDONOJO KRYŽIAUS KUPONUS.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA JUBILIERIŠKA IR MUZIKALIŠKŲ INSTRUMENTŲ KRAUTUVE
ANT TOWN OF LAKE
MARYAN I. AST
4618 So. Ashland Ave., Chicago

Jaigu nori gerą laikrodėlį, čysto aukso šliubinius žiedus, Signietą, Auksorius, Moteriškų Spilkų ir gražių šukų į plaukus, abelnai viskas kas yra iš aukso. Pas mane vienintėliai galima gaut visoki Deimantiniai daigtai dideliam pasirinkime. Turiu taipgi visokių muzikališkų instrumentų, Grafafonų, vokiškų Armonikų ir Koncertinų, Smuikų, Vargonų ir tt. Gvarantuotų Britvų, gero čysto plieno ir daug visokių kitų daigtų.

Taisome Gerai ir Drutai.

Su pagarba MARYAN I. AST

Lietuviai Amerikoje.

NEWARK, N. J.

Ruoškimės prie Laisvės Savaitės.

Ligi musų, newarkiečių, rengiamai L. S. nebeliko nei pilno mėnesio laiko, o ruošties prie jos mes dar vos tik pradėjome Kiekvienam iš musų yra žinoma, kad prakilnųs ir dideli drabai yra nuveikiami tiktai iškalno tinkamai prie jų prisirengus.

Lietuvai laisvės išgavimo klausimas šiandie yra mums vienas iš svarbiausių ir gyviausių klausimų, kurio nei vienas lietuvis tėvynainis, del jo svarbumo, negali atidėti į šalį jo rimtai neapsvarstęs ir neprisidėjęs darbu prie jo įvykinimo.

Išgavimui Lietuvai visiškos neprigulmybės reikia dar daug darbo ir triuso padėti. O tam darbo, nenuilstančio darbo, varymui reikia pinigų ir tas reikalas mums visiems šiandie darosi vis didesnis ir aiškesnis.

Prakilnesni mųs tautos mylėtojai nutarė, kad jie šįmet savo Kalėdinę dovaną atiduos Lietuvai, Jai laisvės išgavimui. Nutarėme taippat ir mes, newarkiečiai. Bet mes žinome, kad nei vienas nutarimas nėra naudingas, gražus nei pagirtinas be jo išpildymo. Tad rengkimės prie to prakilnaus ir garbingo nutarimo išpildymo! Visa svarba dar stovi prieš mus. Garbingumas mums, newarkiečiams, ir susipratusių lietuvių vardas priklausys tik nuo to, kaip mes tinkamai prisirengsim prie Laisvės Savaitės ir kiek mes joje parodysim savo pasišventimo, pasiaukojimo darbui, prie kurio mus visus šaukia musų mylima močiutė-tėvynė Lietuva, ir ant kiek mes apkainuosim jos vertę, atiduodami Jai savo Kalėdinę dovaną.

Kiekvienas iš musų duodami Kalėdines dovanas savo artimiesiems taikome, kad butų gražiausia, geriausiai patiktų draugui, mylimai ar mylimąjam ir tt.

Šįmet-gi pasiskirkime kiekvienas sau už geriausią draugę ir tikriausią mylimą savo tėvynę Lietuvą ir Jai atiduokim savo Kalėdines dovanas.

Kad šventai savo priedermes išpildytumėm, pradėkime jau nuo dabar savo centus taupyti, kad L. S. atėjus, galėtumėm be jokio vargo savo auką atiduoti Lietuvai.

T. F. 1-mas skyrius, nusky- [illegible] labai mažą Kalėdinę do- [illegible] newarkiečiams, butent dešimtą dalį savo savaitinio uždarbio. T. F. skyrius nuskirdamas tikėjosi, kad Newarke nesiras tokio lietuvio ar lietuvės, katras bei katra to nuskirto dešimto nuošimčio, savo savaitinio uždarbio, nepaaukotų Lietuvai. Kitaip ir buti negali. Mes, newarkiečiai, turime sudėti tiek, kad musų Kalėdinė dovana Lietuvai išneštų tiek, t. y. dešimtą nuošimtį savaitinio uždarbio, kiek visi Newarko lietuviai per savaitę uždirba. Kad tą gražų, pasibrėžtą tikslą atsiekus, reikia visiems stoti į darbą, reikia agituoti, kad kiekviena lietuvio yra šventa priedermė, atiduoti savo Kalėdinę dovaną Lietuvai. Tą agitaciją ir [illegible] kitiems. turi šven- [illegible] pasiskirti sau už prieder- [illegible] kiekvienas susipratęs lietuvis bei lietuvė.

Galima tikėties, kad atsiras Newarke ir tokių, kurie nenorės per L. S. atiduoti 10 nuošimčio savo savaitinio uždarbio Lietuvai, o gal rasis ir tokių, kurie nei cento nenorės paaukoti Lietuvos paliuosavimui.

Užtat musų, kiekvieno susipratusio lietuvio yra priedermė aukoti daugiaus negu dešimtą nuošimtį, kad padengti arba atlyginti už nieko neaukavusius ir tt. Musų troškimas yra, kad kiekviena Newarko dr-ja bei kuopa išrinktų iš savo tarpo komitetą, kuris išrinktų iš savo dr-jos narių tarpo Kalėdines dovanas. Tie visi draugijų komitetai bus iššaukti pirmos dienos L. S. vakare ir ten jie perduos T. F. savo dr-jų ir savo dr-jų narių aukas. Visi dr-jų komitetai galės rinkti aukas Lietuvai ir ne iš savo dr-jų narių.

Laisvės Savaitė prasidės gruodžio 8 d., 1-mą val. ryte ir baigsis gruodžio 14 d., 12 val. vakare.

Prakalbos bei programai bus: nedėlios, utarninko, ketvergo ir subatos vakarais. Bet tikimės programais užpildyti ir visus vakarus, nes įtekmingiausi Amerikos lietuvių veikėjai yra pasižadėję pasakyti prakalbas laike L. S. Visi L. S. vakarai bei programai bus Lietuvių Svetainėje, 180 New York Ave., Newarke.

Kad to švento, Lietuvai aukų rinkimo, darbo niekas netrukdytų, mes skaitome už priedermę. atsišaukti į Newarko, Harrisono, Kearney ir apylinkės gerbiamus lietuvius bei jų dr-jas ir kuopas, kad per mųs L. S. niekas Newarke ne artimoj apylinkėj nerengtų jokių pramogų, kurios galėtų dalį publikos patraukti prie savęs ir musų darbui pakenkti. Taipgi prašome visų dr-jų bei kuopų, kurių susirinkimai pripuola L. S. kad savo susirinkimus atlaikytumėt prieš L. S.

Pasiliuosuokime per L. S. nuo visokių kitokių priedermių pildymo, bet visas savo spėkas įtempkime rinkimui Kalėdinių dovanų Lietuvai. Padarykime taip, kad newarkiečių lietuvių vardas per L. S. pasidarbavimą garbingai suskambėtų tarpe Amerikos lietuvių kolonijų.

T. F. 1 sk. Newark, N. J.

PERU, ILL.

Šv. Bedo kolegija.

Moksleiviai, praleidę vasarinės atostogas, vėl sugryžo į mokyklą ir užėmė savo poziciją. Matydami spindulio šviesą labai toli, stengiasi visokiais budais prie jos prisiartinti. Tą spindulio šviesą vadiname mokslą. Labai malonu žiurėti į lietuvių moksleivių burelį, kurie apkainuoja mokslo vertingumą ir brangina jį labjau už gintarą arba kitokias brangenybes.

Kaip kitose kolegijose, taip ir čionai esame burelis lietuvių moksleivių (apie 12—13), tarp jųjų randasi žymus tautos veikėjas, taipgi buvusis "Moksleivio" redaktorius kl. A. Linkus. Kaipo gabus lietuvis, jis čionai užima lietuviškos klesos mokytojo vietą.

Jau kelinti metai čionai gyvuoja A. L. R. K. M. S. 3-čia kuopa. Kaip seniau, taip ir šįmet žadama daug kas nuveikti tėvynės ir moksleivių organizacijos naudai. Kuopos susirinkimai yra laikomi kiekvieno mėnesio pirmame sekmadienyj. Kitais sekmadieniais yra laikomi literatiški susirinkimai, kuriuose yra proga moksleiviams lavinties iškalboje. Literatiški susirinkimai yra vedami gerb. kl. A. Linkaus.

Taipogi lietuviai čionai turi savo knygyną. Knygų skaitlius siekia apie 250, tai vis ačių buvusiems moksleiviams, kurie padarė gerą pradžią.

Kaip girdėti iš laikraščių ir kitų šaltinių, kad visur siaučia baisi liga, vadinama ispaniška influenza, bet, ačių Augščiausiui, kad jinai pas mus neatsilanko.

Lapkričio 6 d., kada gavome žinią, jog karė užbaigta, pakilo didelis linksmumas tarpe moksleivių: varpais pradėjo skambinti, rodėsi, kad tas varpų balsas tai buvo garsas iš Lietuvos, kuris apskelbė jog Lietuva laisva.

Ciceronis.

NEWARK, N. J.

Pranešimas.

Tautos Fondo mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 15 d., š. m., vakare Lietuvių Svetainėj. Visus narius meldžiame pributi, nes bus labai daug svarbių reikalų apsvarstymui kas link Laisvės Savaitės tinkamo prisirengimo. Kadangi del žinonių priežaščių praeitas susirinkimas negalėjo įvykti, tai šiame susirinkime visi turės mokėti už 2 mėnesiu.

T. F. 1 sk. Valdyba.

PAIEŠKO

Paieškau savo giminaičių: pusseserės Onos Grikšaitės ir pusbrolių: Juozapo ir Jono Grikšų. Paeina iš Kauno gub., Telšių pavieto, Varnių parap., Gudelių sodž. Jie patys ar kiti teatsišaukia šiuo adresu:
Valerija Girtvainaitė,
po vyrų V. Kromelienė),
4501 So. Hermitage Av., Chicago, Ill.

Paieškau Onos Petkevičienės po tėvais Kvederaitės gyvena Chicagoj, girdėjau, kad ištekėjo už antro vyro, pavardės nežinau. Ji pati arba kas ją žinote meldžiu atsišaukti, turiu labai svarbų reikalą.
M. Karbonskienė,
1763 Himrod St., Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo bučernė ir grocernė su namu ar be namo, lietuvių apgyventoj vietoj. Turi parduoti iš priežasties ligos.
Anton Praszky,
2856 Emerald Ave.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda naujas namas ant dviejų pagyvenimų ir ant lengvo išmokėjimo, 1416 S. 50th Court, Cicero, Ill.

Atsišaukite pas savininką nuo 6 val. vakare, Antaną Dambrauską, arba nedėliomis.
1318 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

Radau portmonetka (pocket book) su pinigais gatvekāryj ant 47 gatvės. Atsišaukite į manę. Atiduosiu.
Rapolas Andreliunas,
4434 So. Fairfield Ave.

KARE PASIBAIGE, DABAR LAIKAS PIRKTI.

$200 iškalno, $10 į mėnesį.

Nupirks jums gražiausią namą su augštu basementu ir dideliu lotu Chicagoj, už labai žemą kainą. Atsišaukite tuojaus jeigu norite gauti bargeną.
Joe Koncevicz — Barberis
4356 So. Mozart St.

Inešus mažą sumą $100.00, galima nusipirkti gražų modornišką namą ant 2 pagyvenimų su 4 kambariais kiekvienas. Ateikite ir apžiurėkite juos. Kainos ant Real Estate turi pakilti artimoj ateityj. Veikite greitai.
C. C. Iffland,
3200 North Cicero Ave.,
Kampas Belmont
Atdara nedėliomis.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO FIGHTS

LIETUVOS VYČIŲ 5-tos KUOPOS North Sideje

Losējai Megėjai Rengia

Dideli Teatrą

PARAPIJOS NAUDAI

"VAIDELIUTE"

Ned., Lapkričio-Nov. 17, '18

Związek Polek Svetaineje

1315-1309 N. Ashland Avenue

Pradžia 6:30 Valandą Vakare

Nepamirškite atsilankyti ant viršmineto vakaro neatsilankusieji gailesties. Kviečia visus Komitetas.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieka visokias laido tuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.

Taipgi didesnę dalį grabų patis dirbame.

3307 Auburn Ave.
Telephones Drover 4139

CASH UŽ BONDSUS.

$50.00, $100.00 iki $1,000.00 Valdžios Bondsai perkama už cash, arba paskolinsime jums pinigus už juos legale rata nuošimčio, arba nupirksime jusų nuošimtį bondsų užmokėdami dalį. Atsineškte bondsus pas

CARL M. WHITE,

R'm 411, 56 W. Washington st

V. W. RUTKAUSKAS,

ADVOKATAS

Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 600
Te. Central 5473
Ofisas ant Bridgeporto:
3305 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

DRESS DESIGNING

Kirpimas, pritaikimas ir siuvimas yra lengvai išmokinama per musų Master Systemą ir trumpame laike dienomis ar vakarais. Specijalis skyrius Mokiname Power Machine siuvimo. Mokestis gaunama nuo $1! iki $30 į savaitę, o galima išmokti trumpam laike už mažą kainą.

MASTER SEWING SCHOOL

J. F. KASNICKA, PERDETINIS
118 N. La Salle Str., 4th Floor
Skersai nuo City Hall.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367

Tel. Drover 7042

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c. už porą, geriausio aržuolo skureles nuo 70c iki $1.00 už svarą Vinis, ylas, guminiai apcacai, plaktukai, apcacams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulšis už labai žemas kainas. ateikite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4603 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3404.

Paskolos!

nuo $30.00 iki $300.00. Legališka kaina 3½% į mėnesį. Vyrui ar moterei dirbant ar šeimininkaujant. Ant rakandų, Pianų, Victrolas, Krautuvės Rakandų, Vežimų, Automobilių, Laisvės Paskolų ir Insurance Policees.

Mes darome Paskolas Stockjardų, Šapos ir Fabriko darbininkams, geležinkelio ir biznio žmonėms, klerkams ir tt. Atsišaukite į musų ofisą, o mes jums išaiškinsime viską detališkai. Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 8 val. vakare. Panedėliais, Serėdomis ir Pėtnyčiomis iki 6 val. vakare.

LOCAL LOAN CO.,
THOS. F. KERWIN, Mgr.,
4647 South Halsted Street,
UNDER STATE SUPERVISION
SECOND FLOOR.
Telefonas: DROVER 2116.

A. A. SLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofisas miesto:
19-tų lubų — Kambaris 1305
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 3398
Utarninke ir Pėtnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 4609

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 24 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai.

Resid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telefonas Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų: 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 d.

Telefonas: McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus paveikslų apie žmogaus kuno sudėjimą, [illegible] žmogaus kuno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik $2.00 su prisiuntimu.

Perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Užsisakydami ir pinigus siųsdami, rašykite šiuo adresu:

S. P. TANIS,
736 W. 18 St. Chicago, Ill.

United States Food Administration License No. 96901

BANKES' The Best COFFEE 26c a lb.

Home Blend veltinų pardavėjai ir daug krautuvių parduoda tą pačią kavą po 30c.

21c

GERIAUSIS SVIESTAS	Riešučių Sviestas Labai geras po	COCOA Geriausia Bankes sulyginę su bent,kokia, ½ sv.	DAIRY SVIESTAS
61c	32c	14c	49c

WEST SIDE			NORTH SIDE
1644 W.Chicago av.	1836 Blue Island av.	1839 W.Madison st.	406 W.Division st.
1373 Milwaukee av.	1217 S. Halsted st.	SOUTH SIDE	720 W.North av.
2054 Milwaukee av.	1839 S. Halsted st.	3032 Wentworth av.	2640 Lincoln av.
1045 Milwaukee av.	1818 W. 12th st.	3427 S. Halsted st.	3413 N. Clark st.
2612 W.North av.	3102 W. 22nd St.	4720 S. Ashland av.	3244 Lincoln av.

PIRMAS DIDELIS

KONCERTAS

NED. LAPKRIČIO-NOV. 17 D

AMERICAN-BOHEMIAN HALL

1440 West 18th Street

Dievo Apveizdos Par. Naudai

Pradžia 7:30 valandą vakare

Programe dalyvaus: **Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio Choras,** pasaulinio **Paulistų Choro Sopranas.** Mr. Wm. **Roeder,** Baritonas, **Mr. A. Jakaitis, Bethoveno Konservatorijos mokytojas.** Apart svetimtaučių artistų koncerte dalyvaus gabiausias **lietuvių solistes ir solistai.**

Praėjus tai teip baisiai epidemijai šis koncertas tapo atnaujintas ir įvyks Lapkričio-Nov. 17 d.

Todelei širdingai kviečiame Gerb. lietuvių visuomene, visus kaipo Chicagos taip ir aplinkiniu kolioniju ir miestų lietuvius ir lietuvaites, kad nepraleistumet šios taip retos progos ir skaitlingai atsilankytumet į rengiamą koncertą. **KVIEČIA RENGĖJAI.**

CHICAGOJE.

Ketvirtadienis, Lapkr. 14 d. Juozapatas, arcivysk.
Penktadienis, Lapk. 15, d. Gertruda. Leopoldas.

SUIMTA DVI "PAUKŠTĖS".

Chicagoje detektivai suėmė dvi apgaviki, kurios, prisidengusios visokiais vardais, apgaudinėjo žmones. Viena yra Julia Lyons, antra—Eva Jacobs.

Pirmutinė Chicagos policijai jau senai buvo žinoma. Už savo suktybes buvo areštuota.

Šiuo kartu Julia Lyons kilposna pateko už apgavystes ir vagystes. Kuomet Chicagoje siautė influenzos epidemija, Julia pasirėdė nurse ir ėmė lankyti turtingesnių žmonių namus. Su kokio tai sukčiaus pagelba jinai "gydė" susirgusius influenza, juos slaugojo ir už savo tą darbą ir už "vaistus" paėmė didelius pinigus. Be to, kaikuriuos namus apvogė.

Dabar jinai laikoma kalėjime.

PADALINO MILIJONUS.

Nesenai Chicagoje mirė kompanijos Montgomery Ward & Co. prezidentas, George H. Thorne.

Testamentu jis savo šešiems vaikams užrašė po 200,000 dol. Labdarybės tikslams paliko apie 70,000 dol. Visus savo įstaigos darbininkus apdovanojo po 500 dol. Gi likusį visą turtą paliko savo žmonai-našlei.

MIRĖ SUŽEISTAS POLICMONAS.

Washington Park ligoninėj mirė policmonas P. J. Sweeney, 68 m. amžiaus. Aną dieną ties Colorado ir Kedzie gatvėmis jį buvo parbloškęs pravažiuojantis automobilius. Nuo to sužeidimo jis ir mirė.

GERAS TĖVAS.

Gyvulių skerdyklių karalius J. Ogden Armour savo dukterei Miss Lolita Armour padovanojo bizniavą vietą po numeriu 1232—34 So. Michigan ave. Ta vieta yra verta $105,000.

Turi iš ko duoti tokias karališkas dovanas.

2 ŽMOGU UŽMUŠTA.

Commercial and Continental Bank buste žuvo keltuvo operatorius, John Kruk, 21 m. amžiaus.

Boston krautuvės vienas prekių keltuvas sumalė Adolph Friend.

REZIGNAVO CLABAUGH.

Divizijinis Chicagos federalio investigacijų biuro iš teisdarystės departamento viršininkas, Hinton G. Clabaugh, pagaliaus rezignavo iš užimamos vietos. Jis nusprendęs ir toliau pasilikti Chicagoje ir pradėti kokį nors nuosavą business'ą.

Pasiuntė jis Washingtonan rezignacijos prašymą. Prašo, kad su gruodžio 1 d. jis butų paliuosuotas iš užimamos vietos. Sako, gruodžio pradžioje jau bus kaipir po karės ir todel jam ilgiaus pasilikti toj vietoj nėra reikalo.

Clabaugh dėkoja Chicagos gyventojams už suteiktą jam pagelbą tokiam sunkiam užsiėmime karės metu.

Jo priežiuroje biuras atliko labai daug investigacijų, nemažiau, kaip pačiam New Yorke.

Jo biuras turėjo labai daug darbo ypač su industrijalistais, paskui su slakerių gaudymu.

Po karės tas viskas bus nereikalinga.

VIENAS PLĖŠIKAS PAŠAUTAS.

Du piešiku su plytomis išmušė jubilierinės krautuvės langą po numeriu 3129 Lincoln ave. ir paėmė poros tukstančių dol. vertės brangių daiktų.

Krautuvės savininkas išbėgo laukan ir paleido tris šuvius į bėgančiu plėšiku. Vienas iš jų turėjo but sužeistas nes susekta kraujo pėdsakiai.

DARBUOJASI UŽ RUKYMĄ

Chicagoje cigarų pardavėjai paleido tarp žmonių peticiją, po kuria renkami parašai. Peticija nukreipiama į miesto majorą ir miesto tarybą su prašymu, kad rukymui butų sugrąžinta senoji prilėgija ant viršutinių geležinkelių ir priešakinėse gatvekarių platformose.

Norima surinkti kuodaugiausiai parašų ir pastatyti darbo žmonių sąlygas.

L. D. S. 29 KP. NARIAMS.

Gerbiamieji nariai ir narės, maloněkite atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks ketvergė lapkričio 14, 7:30 val. vak., Šv. Jurgio parap. svetainėje, antrėčių lubų.

Taigi maloněkite ir naujų narių atsivesti, kadangi laikas yra darbininkams organizuoties prie geresnės ateities.

Kviečia Valdyba.

IŠ CHICAGO LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

LIETUVOS VYČIŲ CHICAGOS APSKR. CHORO NARIŲ DOMAI.

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio Choro paskutinis, ir svarbus praktikas prieš koncertą atsibus lapkričio 15 d., 8-tą val. vakare.

Visi dainininkai yra kviečiami net batinai susirinkti. Rengiamas koncertas atsibus lapkričio 17 d. Norint, kad koncertas gerai pavyktų, reikalingas geras prisirengimas.

Taipgi nariams pranešame, kad paveikslus, kuriuos nutarėme padirbti, dauguma jau nusitraukė paskirtoje vietoj, bet daugelis dar to nepadarė.

Paveikslų traukimo laikas liko apribežiuotas. Paskutinė proga nusitraukti bus sekančiam nedėldieniui, lapkr. 17 d.

Nariai, kurie dar nenusitraukę, yra kviečiami susirinkti 2 val. po pietų p. Pauliruos studijoj, 665 W. 18 gat.

Tąipgi nuoširdžiai kviečiame visus choro remėjus, kad nusitrauktų paveikslus.

Taipgi prašome Chicagos Vyčių kaopų, kad nerengtų jokių vakarų lapkričio 27 d. Žinokit, ką paskelbs Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio Choras.

Choro Valdyba.

IŠ AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS.

Garbė Dievui ant augštybės ir ačių musų didžiai gerbiamam Jo Malonybei arkivyskupui Jurgiui Mundelein'ui už jo malonę ir susimylėjimą ant musų vargstančių žmonelių. Gana bus lankyti svetimas parapijas ir gana bus šelpti gatvekarių kompanijas. Gryžkime visi į Aušros Vartų bažnyčią, nes tenai yra musų visų dalis sudėta toje bažnyčioj. Džiaugsmas musų visų neapsakomas, nes sulaukėm į Aušros Vartų bažnyčią didelei brangius Tėvus Marijonus iš North Sides. Dabar pamokslus sako Tėvas Marijonas, kuriais visi parapijonai džiaugiasi.

Aušros Vartų parapijonai.

IŠ WEST SIDES.

Broliai ir seserys, westsidiečiai! Artinasi jau Kalėdos. Prasidės kalbėjimas apie dovanų pirkimą savo giminėms, draugams bei draugėms ir tt.

Toms dovanoms retas kuris pinigų gailėsis. Visi jas pirks, nes toksai paprotis parodyti gerą širdį del artimųjų. Susipratęs lietuvis, mylintis tėvynę, savo privatinės linksmybės dalį visados atiduoda tautos reikalams.

Taigi dabar visi lietuviai, kas mylite tėvynę ir atjaučiate jos vargus, stokime į darbą, rinkime aukas Kalėdinin Fondan. Aukokime kas kiek išgalim. Lai visos draugijos, kuopos, kliubai nepasilieka nepaaukoję iš savo iždų Lietuvos laisvės išgavimui. Visi lietuviai teguk paskiria tautos reikalams nors vienos dienos uždarbį, atmindami dabartinį Lietuvos padėjimą. Gelbėkime Lietuvą! Ji šaukiasi prie musų ištiesusi rankas, sakydama: "Duokite duonos ir laisvę!" Mes turime rupinties sušelpimu savo tėvynės.

Taigi broliai ir seserys, westsidiečiai! Nepasilikime nei vienas nepaaukojęs į Kalėdinį fondą. Neapsileiskime kitiems, nes mes, westsidiečiai, ir taip esame pasilikę tautos reikaluose. Pasirodykime, kad mes nesame tokiais, kokiais kas mano. Stokime į darbą. Kam yra brangi Lietuva ir kas trokšta Ją matyti laisva ir nepriguIminga, lai palieka gelbėtojais nuvargintos tėvynės, mokėdami mėnesines mokestis pagal išgalėjimo.

Alyvos Darželis.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Nedėlioj, lapkr. 10 d. M. Są-gos 3-čia kuopa buvo parengus vakarėlį su programu Apveizdos Dievo parapijos svetainėje. Vakarėlis buvo indomus tuomi, jog programą išpildė pačios 3-čios kuopos narės.

Komedija: "Ne mirtis, bet pinigai", puikiai pasisekė. Vyrų rolėse pasižymėjo p-lės: A. Stulpinaitė ir T. Neimaričiutė. Niekas negalėjo pažinti, kad ne vyrai lošia. Paskui sekė kalba vietinio kleb. kun. Ig. Albavičiaus. Prakalbėlė buvo trumputė, bet įspudinga ir užimanti. Nurodinėjo, jog moterys — tai tautos pamatas ir kiek daug turėsime susipratusių moterių, ant tiek musų tauta bus laiminga.

Dialogą: "Girtuoklė su blaivininku", atliko p-lės: B. Abromavičiutė ir Z. Bartkaitė gana gerai.

Maloniausias pragramo kąsnelis — tai buvo dainelės. Duetą "Lietuva brangi", sudainavo p-lės: A. Bereckaitė ir A. Petkiutė, "Plaukė sau laivelis", solo padainavo p-lė A. Bereckaitė. Girdžiant dainuojant p-lę A. Bereckaitę, tuoj prisimena Lietuva, nes jos balselis gana panašus į lakštingalos. Po programo tęsėsi šokiai. Publikos neperdaugiausiai atsilankė, gal buvo stoka gero apgarsinimo.

Lai gyvuoja M. Są-gos 3 kuopa!

Linksmutė.

DIDELIS

-VAKARAS-

RENGIAMAS

ŠV.. MARIJOS AUŠROS VARTŲ

PARAPIJOS NAUDAI

McCormick Svet.

Ketverge, Lapkričio 14 d. 1918

Vakarelis yra rengiamas su užkandžiais ir kitokiais pasilinksminimais

Ateinančioj Nedėlioj

Lapkričio-Nov. 17 d.

Prasides

: DIDELIS BAZARAS :

Bažnytinej Parapijos Svetainej

23rd Place ir Oakley Avenue

Bazaras tęsis

Lapkr. 18,21,24,26,27,28,30 ir 1 Gruodž.

Neužmirškite dienų ir visi atsilankykite nes turesite proga gražiai pasilinksminti.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už tą mažą kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofisų darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinų geriausių, armonikų rėdiškų, ir armonikų šėdir byčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklius draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie primus trijų centų krasaženklį gaus katalogą veltui

Steponas P. Kazlawski

4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Telefonas: DROVER 7208